

Соціально-економічне становище Кіровоградської області за січень–травень 2015 року

Промисловість

Індекс промислової продукції у травні 2015р. порівняно з попереднім місяцем та травнем 2014р становив відповідно 115% та 80,5%, за підсумками січня–травня 2015р. – 77,6%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** у січні–травні 2015р. порівняно з січнем–травнем 2014р. обсяг виробництва продукції скоротився на 13,8%, у т.ч. у добуванні руд кольорових металів – на 23%.

На підприємствах **переробної промисловості** у січні–травні 2015р. порівняно з січнем–травнем 2014р. індекс промислової продукції становив 73,9%.

У виробництві харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів випуск промислової продукції порівняно з січнем–травнем 2014р. зменшився на 34,4%, у т.ч. у виробництві олії та тваринних жирів – на 40,2%, хліба, хлібобулочних і борошняних виробів – на 28,1%, молочних продуктів – на 17%, інших харчових продуктів – на 14%, м'яса та м'ясних продуктів – на 10,8%. Водночас у виробництві продуктів борошномельно-круп'яної промисловості обсяги продукції збільшилися на 12,2%.

У січні–травні 2015р. порівняно з січнем–травнем 2014р. спостерігалось скорочення виробництва олії соняшникової нерафінованої та її фракцій 132,1 тис.т, олії соняшникової та її фракцій, рафінованої – на 8113 т, хліба та виробів хлібобулочних, нетривалого зберігання – на 2600 т, олії соєвої нерафінованої та її фракцій – на 1812 т, виробів кондитерських цукрових, що не містять какао – на 997 т, м'яса великої рогатої худоби свіжого чи охолодженого – на 540 т, виробів ковбасних та круп – на 416 т, виробів здобних (булочок підвищеної калорійності, листкових, рулетів з маком, рогаликів тощо) – на 167 т, субпродуктів харчових великої рогатої худоби, свиней, баранів, овець, кіз, коней, інших тварин родини конячих, свіжих чи охолоджених – на 45 т, м'яса свиней свіжого чи охолодженого – на 31 т, сирів жирних – на 25 т, пряників та виробів аналогічних; тортів – на 12 т. Водночас зросло виробництво борошна на 5464 т, горіхів, арахісу та насіння, смажених, солених чи приготованих в інший спосіб – на 345 т.

У виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності у січні–травні 2015р. спостерігалось збільшення випуску продукції на 2,5%, у т.ч. у лісопильному та стругальному виробництві – на 13,9%, виготовленні виробів з паперу та картону – на 7,6%.

У металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування, індекс промислової продукції у січні–травні 2015р. становив 91,1%, машинобудуванні – 89,5%, на підприємствах із виробництва гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції – 88,6%, текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри

та інших матеріалів – 88,3%, у виробництві хімічних речовин і хімічної продукції – 85,3%.

У виробництві, передачі та розподіленні електроенергії індекс промислової продукції у січні–травні 2015р. становив 86,4%.

Сільське господарство

Проведення весняно-польових робіт. Індекс обсягу сільськогосподарського виробництва у січні–травні 2015р. порівняно з січнем–травнем 2014р. склав 97,1%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – 92,9%, у господарствах населення – 98,4%.

За розрахунками, станом на 1 червня 2015р. господарствами всіх категорій ярі культури (з урахуванням пересіву по загиблих озимих і багаторічних травах) посіяно на площі 1218,2 тис.га, що на 2,2% менше площ посіву на початок червня 2014р., з них по ярому клину – 1177,2 тис.га (на 5,1% менше), по загиблих озимих і багаторічних травах – 41 тис.га (у 8,5 р.б.).

Зернові та зернобобові культури (без кукурудзи) по ярому клину господарствами усіх категорій посіяно на площі 91,5 тис.га, що на 3,2% менше порівняно з відповідною датою 2014р., з них ячменю – 65,8 тис.га (на 7,6% менше). Під урожай поточного року збільшено площі під посівами сої (на 3,7%), картоплі (на 0,8%) та овочів відкритого ґрунту (на 4,9%), водночас зменшилися посіви зернової кукурудзи (на 14,6%), цукрових буряків (на 10%), соняшнику (на 2,3%) та ріпаку ярого (на 30%).

Збільшення площі посіву ярих культур спостерігалось у 8 районах області, найсуттєвіше – Кіровоградському (на 11,7%), Устинівському (на 5,9%), Світловодському (на 5,5%), Бобринецькому (на 3,4%) та Маловишківському (на 3,2%) районах. Найбільше скорочення площ посівів зафіксовано у Вільшанському (в 1,6 рази), Онуфріївському (на 15,6%), Петрівському (на 13,3%), Новгородківському (на 12,6%) та Новомиргородському (на 12,1%) районах.

На початок червня п.р. у структурі ярого клину зернові та зернобобові культури (без кукурудзи) займали 7,5% (торік – 7,6%), кукурудза на зерно – 25,8% (29,6%), соняшник на зерно – 41,8% (42,1%), цукрові буряки (фабричні) – 1,1% (1,2%), соя – 12,6% (11,9%), картопля та овочі – 4,7% (4,5%).

У сільськогосподарських підприємствах (крім малих) збереглося 326,3 тис.га озимих на зерно та зелений корм (включаючи ріпак), посіяних восени 2014р., у т.ч. 303,2 тис.га озимих на зерно. Загибель озимини у зимово-весняний період становила 12% до площі посіву, у т.ч. озимих на зерно – 8,1% (торік відповідно 1,8% та 1,1%).

Тваринництво. Виробництво м'яса господарствами усіх категорій у січні–травні 2015р. склало 33,2 тис.т та порівняно з січнем–травнем 2014р. зменшилося на 0,1 тис.т або на 0,3%. У структурі реалізації худоби та птиці на забій сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) частка свиней становила 84% (у січні–травні 2014р. – 81,2%), великої рогатої худоби – 14% (17%), птиці всіх видів – 1,7% (1,5%).

В аграрних підприємствах (крім малих) обсяг вирощування худоби та птиці у січні–травні 2015р. становив 8755,4 т, що на рівні січня–травня 2014р., у т.ч. великої рогатої худоби – 1460 т (на 1,7% менше), свиней – 7160,4 т (на 0,7% більше), птиці – 105,4 т (на 12,5% менше). Середньодобові прирости великої рогатої худоби на вирощуванні, відгодівлі та нагулі збільшилися на 5,7% та становили 501 г, свиней – зменшилися на 4,1% (397 г). Співвідношення загального обсягу вирощування худоби та птиці до реалізації тварин на забій становило 111% (у січні–травні 2014р. – 105,3%).

Загальний обсяг виробництва м'яса (реалізація худоби та птиці на забій у живій вазі) у січні–травні 2015р. збільшився порівняно з січнем–травнем 2014р. у сільськогосподарських підприємствах (крім малих) 7 районів, значно: Вільшанського (на 42%), Маловисківського (на 26,9%), Новоукраїнського (на 22%) та Кіровоградського (на 19,6%) районів.

Загальне виробництво молока у січні–травні п.р. порівняно з відповідним періодом 2014р. зменшилося на 4,6% і склало 120,6 тис.т, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – на 9,9% (20 тис.т) у господарствах населення – на 3,5% (100,6 тис.т).

Виробництво молока збільшилося в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) 5 районів області, значно: Світловодського (на 15,1%), Ульяновського (на 13%) та Новоукраїнського (на 11,2%) районів.

Порівняно з січнем–травнем 2014р. в аграрних підприємствах (крім малих) середній надій молока від однієї корови, що була в наявності на початок 2015р., зменшився на 74 кг (на 3,5%) і становив 2068 кг. Значно вища середньообласного рівня продуктивність корів у сільськогосподарських підприємствах (крім малих) Новгородківського (2670 кг), Олександрійського (2550 кг), Олександрівського (2269 кг), Онуфріївського (2249 кг), найнижча – Компаніївського (784 кг), Устинівського (974 кг) та Маловисківського (982 кг) районів.

У січні–травні 2015р. порівняно з січнем–травнем 2014р. загальне виробництво яєць від птиці всіх видів зменшилося на 4,5% і склало 193,2 млн.шт., у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – в 1,5 раза (36,4 млн.шт.) у господарствах населення – зросло на 5,6% (156,8 млн.шт.). Несучість курей-несучок у січні–травні 2015р. склала 131 шт., проти 129 яєць у січні–травні 2014р. Виробництвом яєць займалися сільськогосподарські підприємства (крім малих) 9 районів області.

Загальна чисельність поголів'я великої рогатої худоби становила 135,9 тис. голів (на 10,4% менше ніж на 1 червня 2014р.), у т.ч. корів – 61,6 тис. голів (на 6,4% менше), свиней – 271,1 тис. голів (на 0,6% менше), овець та кіз – 58,1 тис. голів (на 7,3% менше), птиці – 5530,1 тис. голів (на 2,5% менше).

Порівняно з показниками на 1 червня 2014р. в аграрних підприємствах (крім малих) зменшилася чисельність поголів'я великої рогатої худоби на 6,6%, у т.ч. корів – на 5,4%, овець та кіз – на 11,2%, птиці – в 1,8 раза, водночас чисельність поголів'я свиней збільшилася на 7,7%.

На початок червня 2015р. населенням утримувалося 78,8% загальної чисельності великої рогатої худоби (на 1 червня 2014р. – 79,6%), у т.ч. корів –

83,3% (83,6%), свиней – 49,2% (53,1%), овець і кіз – 88,5% (88%), птиці всіх видів – 90,5% (83,5%).

В аграрних підприємствах (крім малих), що займалися тваринництвом, станом на 1 червня 2015р. було в наявності кормів усіх видів 27,3 тис.т корм.од, що на 25,1% менше ніж на 1 червня 2014р., у т.ч. концентрованих – 13,4 тис.т корм.од (на 7,9% менше). У розрахунку на одну умовну голову великої худоби припадало по 3,7 ц корм.од кормів усіх видів, у т.ч. концентрованих – по 1,8 ц корм.од (на 1 червня 2014р. відповідно 4,5 ц та 1,8 ц корм.од).

За січень–травень 2015р. аграрними підприємствами (крім малих) отримано дотацій на продукцію тваринництва, яка реалізована переробним підприємствам, на суму 127,3 тис.грн., у т.ч. за худобу – 2,1 тис.грн., за молоко – 125,2 тис.грн.

Реалізація сільськогосподарської продукції. Загальний обсяг реалізованої аграрними підприємствами власно виробленої продукції за січень–травень п.р. порівняно з відповідним періодом 2014р. збільшився в 1,6 раза, у т.ч. продукції рослинництва – в 1,7 раза, водночас продукції тваринництва зменшився на 2,8%.

Порівняно з січнем–травнем 2014р. загальні обсяги продажу худоби та птиці збільшили аграрні підприємства (крім малих) 8 районів, з них значно – Вільшанського (на 43,7%), Устинівського (на 36,8%) та Олександрівського (на 35,4%) районів.

Продаж молока та молочних продуктів збільшили сільськогосподарські підприємства (крім малих) 7 районів, з них суттєво – Олександрівського, Новоукраїнського та Ульянівського районів.

Продаж яєць збільшено підприємствами Компаніївського, Олександрівського, Петрівського та Ульяновського районів із 6 районів області, які займалися реалізацією яєць.

Середні ціни продажу аграрної продукції сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) за всіма напрямками реалізації за січень–травень 2015р. порівняно з відповідним періодом 2014р. зросли в 1,9 раза, у т.ч. продукції рослинництва – в 1,9 раза, тваринництва – на 34,2%.

Наявність зерна та насіння соняшнику. На 1 червня 2015р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що здійснюють зберігання, переробку зернових культур було в наявності 685 тис.т зерна (в 1,9 р.б. ніж на 1 червня 2014р.), у т.ч. 271,9 тис.т пшениці, 57,5 тис.т ячменю, 331,5 тис.т кукурудзи, 1 тис.т жита. Безпосередньо у сільськогосподарських підприємствах (крім малих) зберігалось 505,5 тис.т зерна (в 2,2 р.б.), у т.ч. 179,6 тис.т пшениці, 252,2 тис.т кукурудзи, 55,9 тис.т ячменю, 0,8 тис.т жита. Зернозберігаючі та зернопереробні підприємства мали в наявності 179,5 тис.т зерна (на 34,5% більше), у т.ч. зернозберігаючі – 138,2 тис.т (на 30,3% більше).

Запаси насіння соняшнику становили 161,2 тис.т (у 2 раза менше ніж на 1 червня 2014р.), з них безпосередньо в аграрних підприємствах (крім малих) зберігалось 92 тис.т (в 1,5 р.б.), на підприємствах, що здійснюють його зберігання та переробку – 69,2 тис.т (у 3,8 раза менше).

Капітальні інвестиції

За січень–березень 2015р. підприємствами та організаціями області за рахунок усіх джерел фінансування освоєно 599,3 млн.грн. **капітальних інвестицій**, з них міст Олександрії – 171 млн.грн. (28,5% загального обсягу по області), Кіровограда – 142,5 млн.грн. (23,8%), Світловодська – 18,4 млн.грн. (3,1%) та Знам'янки – 8,5 млн.грн. (1,4%).

Серед районів області найбільшу частку капітальних інвестицій освоєно підприємствами Кіровоградського (8%), Голованівського (5,7%) та Олександрійського (4,9%) районів.

Порівняно з січнем–березнем 2014р. обсяг капітальних інвестицій по області зменшився на 22,8%.

Основним джерелом фінансування капітальних інвестицій у січні–березні 2015р. були власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких освоєно 62% усіх капіталовкладень. Частка цих коштів у загальному обсязі зменшилася на 25,1 в.п. порівняно з січнем–березнем 2014р.

Найбільшу частку капітальних інвестицій (34,6%) освоєно підприємствами сільського, лісового та рибного господарства, обсяги яких порівняно з січнем–березнем 2014р. зменшилися на 21,5%.

Підприємства промислових видів діяльності зменшили обсяги капітальних інвестицій на 67,2%, з них підприємства з водопостачання, каналізації та поводження з відходами – на 64,3%, з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – на 59,8%, добувної промисловості і розроблення кар'єрів – на 59,3%.

Разом з тим збільшили освоєння капітальних інвестицій підприємства з виробництва машин та устаткування, не віднесені до інших угруповань (на 40,1%).

У січні–березні 2015р. капітальні інвестиції установ державного управління й оборони та обов'язкового соціального страхування збільшились у 86,8 разів, охорони здоров'я та надання соціальної допомоги – у 5,7 разів, підприємств, що здійснюють операції з нерухомим майном – у 3,7 разів, організацій мистецтва, спорту, розваг та відпочинку – на 40,2%, підприємств транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності – на 28,4%, професійної, наукової та технічної діяльності – на 25,5%, освіти – на 22,7%.

Обсяги капітальних інвестицій підприємств оптової та роздрібною торгівлі, ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів зменшились на 79,8%, інформації та телекомунікації – на 74,4%, діяльності у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування – на 64,3%.

Капітальні інвестиції у житлові будівлі становили 35,4 млн.грн. (5,9% від загального обсягу), що на 42,6% більше січня–березня 2014р.

Будівництво

За січень–травень 2015р. підприємствами області виконано будівельних робіт на суму 109,3 млн.грн. Індекс будівельної продукції у січні–травні 2015р. порівняно з відповідним періодом 2014р. становив 57,6%.

За характером будівництва обсяги робіт розподілились наступним чином: роботи з нового будівництва, реконструкції та технічного переозброєння – 70,5% загального обсягу, решта – з капітального та поточного ремонту (13,6% та 15,9% відповідно).

Транспорт та зв'язок

У січні–травні 2015р. підприємствами транспорту перевезено вантажів на 0,1% більше ніж у січні–травні 2014р., вантажооборот зріс на 15,3%.

У січні–травні 2015р. відмічалось збільшення обсягів транспортної роботи на всіх видах транспорту.

Залізницею у січні–травні п.р. перевезено 1999,7 тис.т вантажів, що на 7,6% менше ніж у січні–травні 2014р. Зменшилося відправлення основних номенклатурних груп вантажів: кам'яного вугілля (на 88,9%), нафти і нафтопродуктів (на 38,5%), брухту чорних металів (на 27,3%), лісових вантажів (на 16%), зерна і продуктів перемолу (на 7,3%). Вантажооборот залізничного транспорту у січні–травні 2015р. склав 12195,9 млн.ткм, що на 15,3% більше ніж у січні–травні 2014р.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами–підприємцями) у січні–травні 2015р. перевезено 1683,7 тис.т вантажів, що на 10,9% більше січня–травня 2014р., вантажооборот збільшився на 15,4% і становив 299 млн.ткм.

Перевезення пасажирів всіма видами транспорту у січні–травні 2015р. порівняно з відповідним періодом 2014р. збільшилося на 12,4%, пасажирооборот зріс на 7,4%.

У січні–травні 2015р. відбулося збільшення пасажирської роботи на всіх видах транспорту.

Серед міст і районів області наростили обсяги перевезення пасажирів 12 територій, пасажирооборот – 9 територій, знизили ці показники 10 та 13 територій відповідно.

На автомобільних шляхах та дорогах області скоєно 101 дорожньо-транспортну пригоду, що на 22,3% менше ніж у січні–травні 2014р., внаслідок чого загинуло 26 та поранено 123 особи (що відповідно на 18,7% та на 17,4% менше січня–травня 2014р.).

Зовнішня торгівля товарами

За січень–квітень 2015р. обсяг **експорту товарів** склав 149,5 млн.дол. США, імпорту – 37 млн.дол. Порівняно з січнем–квітнем 2014р. експорт скоротився на 45%, імпорт – на 44,6%. Позитивне сальдо становило 112,5 млн.дол. (за січень–квітень 2014р. – 205,2 млн.дол.).

На формування позитивного сальдо вплинули окремі товарні групи: жири та олії тваринного або рослинного походження (56,7 млн.дол.), залишки і відходи харчової промисловості (26,4 млн.дол.), зернові культури (20,9 млн.дол.), механічні машини (13 млн.дол.).

Коефіцієнт покриття експортом імпорту склав 4,04 (за січень–квітень 2014р. – 4,07).

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами 91 країни світу. У цілому область експортувала товари до 77 країн світу.

Обсяг експорту товарів до країн ЄС становив 33 млн.дол., або 22,1% від загального обсягу експорту, та зменшився порівняно із січнем–квітнем 2014р. на 35,9%.

Серед найбільших партнерів-країн ЄС зросли експортні поставки до Румунії, Португалії, Нідерландів, Іспанії, серед інших країн – до Об'єднаних Арабських Еміратів, Туреччини, Лівану, Ізраїлю. Водночас зменшилися поставки до Польщі, Індії, Китаю, Російської Федерації.

Найсуттєвіші експортні поставки здійснювались до Туреччини – 13,5% від загального обсягу експорту (жири та олії тваринного або рослинного походження, залишки і відходи харчової промисловості, чорні метали), Білорусі – 11,1% (залишки і відходи харчової промисловості, механічні машини), Російської Федерації – 10,4% (механічні машини, мінеральні продукти), Індії – 9% (жири та олії тваринного або рослинного походження), Китаю – 9% (жири та олії тваринного або рослинного походження, механічні машини), Єгипту – 7,4% (жири та олії тваринного або рослинного походження, зернові культури).

За січень–квітень 2015р. з області було експортовано жирів та олій тваринного або рослинного походження на суму 58,2 млн.дол., готових харчових продуктів – на 29,8 млн.дол., продуктів рослинного походження – на 25,1 млн.дол., машин, обладнання та механізмів – на 19,7 млн.дол.

Імпорт товарів здійснювався з 55 країн-партнерів. Імпорт товарів із країн ЄС становив 12,2 млн.дол., або 33% від загального обсягу, та зменшився проти січня–квітня 2014р. на 52%.

Імпортні поставки порівняно з січнем–квітнем 2014р. зросли з Великої Британії, Китаю, скоротилися – з Білорусі, Німеччини, Малайзії, Індонезії, США.

Найбільші надходження здійснювались з Китаю – 18,1% загального обсягу імпорту (іграшки, взуття, текстильні матеріали та текстильні вироби), Туреччини – 12,8% (продукти рослинного походження, вироби з чорних металів), Російської Федерації – 12,3% (палива мінеральні, нафта і продукти її перегонки, полімерні матеріали, пластмаси та вироби з них, недорогочінні матеріали та вироби з них,), США – 11,9% (засоби наземного транспорту, крім залізничного).

За січень–квітень 2015р. в область надійшло механічних машин – на 6,3 млн.дол., засобів наземного транспорту, крім залізничного, на суму 5,7 млн.дол., різних промислових товарів – на 3,6 млн.дол., продуктів рослинного походження – на 3 млн.дол., мінеральних продуктів – на 2,6 млн.дол.

Внутрішня торгівля

Оборот роздрібної торгівлі (включаючи роздрібний товарооборот підприємств, які здійснюють діяльність із роздрібною торгівлю, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках і фізичними особами-підприємцями) за

січень–травень 2015р. становив 7929,7 млн.грн., що на 16,8% менше обсягу січня–травня 2014р.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, що здійснювали діяльність з роздрібною торгівлю за січень–травень 2015р. склав 3158,3 млн.грн., що у порівнянних цінах на 23,6% менше обсягу січня–травня 2014р.

Обсяг роздрібного товарообороту за травень 2015р. склав 653,8 млн.грн., порівняно з травнем 2014р. зменшився на 24,7%, з квітнем 2015р. – на 2,6%.

Реалізація послуг. У I кварталі 2015р. обсяг послуг, реалізованих споживачам підприємствами сфери послуг, становив 1427,8 млн.грн.

На долю послуг різних видів транспорту, складського господарства, пошти та кур'єрської діяльності припало 67,1% загального обсягу реалізованих послуг; послуг інформації та телекомунікацій – 13,5%; у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування – 10,5%; у сфері професійної, наукової та технічної діяльності – 2,7%; у сфері операцій з нерухомим майном – 2,4%, решта – на інші види послуг.

У I кварталі 2015р. частка послуг, реалізованих населенню, склала 18,2% загального обсягу реалізованих послуг.

Ціни і тарифи

Індекс споживчих цін в області у травні 2015р. порівняно з квітнем 2015р. становив 102,4%, з початку року – 138,6% (по Україні – 102,2% та 140,1% відповідно).

На споживчому ринку в травні 2015р. ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 3,4%. Найбільше (на 16,7–9,9%) подорожчали фрукти, харчовий лід і морозиво, овочі. На 6,7–0,6% зросли ціни на кондитерські вироби з цукру, яйця, інші продукти харчування, безалкогольні напої, кондитерські вироби з борошна, мед натуральний, олію соняшникову, масло, кисломолочну продукцію, макаронні вироби, м'ясо та м'ясопродукти, шоколад, сири, маргарин, олію оливкову, сметану. Водночас на 6,2–0,3% знизилися ціни на сало, продукти переробки зернових, цукор, молоко, рис, рибу та продукти з риби, хліб.

Алкогольні напої, тютюнові вироби подорожчали на 2,3%, у т.ч. алкогольні напої – на 3,5%, тютюнові вироби – на 1,7%.

Зростання цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива на 1,3% відбулося за рахунок підвищення тарифів на гарячу воду (на 41,4%), водопостачання (на 10,9%), каналізацію (на 4,3%).

У сфері охорони здоров'я ціни зросли на 2,6%, за рахунок подорожчання фармацевтичної продукції на 3,5%.

Підвищення цін на транспорт у цілому на 0,1% пов'язано з подорожчанням проїзду у приміському та міжміському автобусі (на 17,1% та на 8% відповідно), приміському поїзді (на 6,8%). Водночас на 6,3% та на 1,4% подешевшали автомобілі та проїзд у міському транспорті відповідно.

Подорожчання послуг освіти на 0,3%, спричинено зростанням плати за утримання дітей у дошкільних закладах на 0,9%.

Фінанси підприємств

Фінансовий результат великих та середніх підприємств області (крім банків та установ, що утримуються за рахунок бюджету) до оподаткування (сальдо) за січень–березень 2015р. склав 5524 млн.грн. збитку проти 2515,2 млн.грн. збитку за відповідний період попереднього року.

Прибутковими підприємствами, частка яких у загальній кількості становила 51,8%, отримано 477,5 млн.грн. прибутку, що відповідно на 1,8 в.п. та на 308,3 млн.грн. більше ніж за січень–березень 2014р. Найбільші обсяги прибутку до оподаткування мали підприємства промисловості – 66,5% загального прибутку по області, діяльності у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування – 13,1%.

За видами промислової діяльності найбільший прибуток отримали підприємства переробної промисловості – 94% загальної суми прибутку по промисловості.

Питома вага збиткових великих та середніх підприємств області становила 48,2%, що на 1,8 в.п. менше порівняно з відповідним періодом попереднього року, загальний обсяг збитку склав 6001,5 млн.грн. та збільшився на 3317 млн.грн. Найбільший відсоток збиткових підприємств мали підприємства з тимчасового розміщування й організації харчування, заклади охорони здоров'я та надання соціальної допомоги, мистецтва, спорту, розваг та відпочинку та з надання інших видів послуг. Найбільші обсяги збитків отримали підприємства промисловості – 5816,7 млн.грн. (96,9% загальної суми збитку по області).

Серед видів промислової діяльності найбільший збиток мали підприємства переробної промисловості – 83,4% загального збитку по промисловості та підприємства добувної промисловості та розроблення кар'єрів – 14,3%.

Доходи населення

За січень–квітень 2015р. розмір **середньомісячної номінальної заробітної плати** штатних працівників (по підприємствах, установах, організаціях та їхніх відокремлених підрозділах із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб) становив 2832 грн., що на 9,8% вище відповідного показника 2014 року.

В економіці області залишається значною диференціація рівня оплати праці серед видів економічної діяльності. Найвищий рівень оплати праці спостерігався у працівників підприємств з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, виробництва електричного устаткування, транспорту, складського господарства, виробництва електричного устаткування, металургійного виробництва, виробництва готових металевих виробів, крім машин і устаткування, фінансової та страхової діяльності, добувної промисловості і розробленні кар'єрів, де заробітна плата працівників перевищила середній показник по області в 1,3–1,6 раза.

Значно нижчою залишається заробітна плата працівників у поштової та кур'єрській діяльності, сферах тимчасового розміщування й організації

харчування, творчості, мистецтва та розваг, будівництві, сферах операцій з нерухомим майном, адміністративного та допоміжного обслуговування, функціонування бібліотек, архівів, музеїв та інших закладів культури, охорони здоров'я та надання соціальної допомоги, освіти, сільському господарстві, оптовій та роздрібній торгівлі, ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів, сфері наукових досліджень та розробок. Співвідношення рівня оплати праці в зазначених видах діяльності до середнього по області становило 54–91,5%.

У січні–квітні 2015р. порівняно з січнем–квітнем 2014р. спостерігалось зменшення **реальної заробітної плати найманих працівників** на 23,1% (у січні–квітні 2014р. порівняно з січнем–квітнем 2013р. – збільшення на 2,8%).

Загальна сума несплаченої заробітної плати (без урахування найманих працівників статистично малих підприємств і у фізичних осіб-підприємців) впродовж січня–квітня 2015р. збільшилася на 14% і на 1 травня 2015р. становила 35,4 млн.грн.

Обсяг несплаченої заробітної плати на 1 травня 2015р. становив 6,3% фонду оплати праці, нарахованого за квітень 2015р.

Сума боргу працівникам економічно активних підприємств упродовж січня–квітня 2015р. збільшилася на 6,5 млн.грн. (у 2 рази) і на 1 травня 2015р. становила 13,1 млн.грн., або 37,1% загальної суми боргу по області.

Упродовж січня–квітня 2015р. кількість працівників, перед якими є борги з виплати заробітної плати, збільшилася на 39,8% і на 1 травня 2015р. становила 2,7 тис. осіб або 1,5% середньооблікової кількості штатних працівників, зайнятих в економіці області. Кожному із зазначених працівників не сплачено в середньому по 4,8 тис.грн., що в 1,6 раза більше розміру середньої заробітної плати, нарахованої штатному працівнику за квітень 2015р.

Заборгованість із виплати заробітної плати за рахунок бюджетних коштів на 1 травня 2015р. становила 132,2 тис.грн., у т.ч. за рахунок коштів місцевого бюджету – 129,5 тис.грн.

Сума заробітної плати, не сплаченої працівникам підприємств-банкрутів, упродовж січня–квітня 2015р. зменшилася на 8,7% і на 1 травня 2015р. становила 22,3 млн.грн. Серед міст та районів найбільша питома вага боргу цих підприємств припадала на м.Олександрію (73,3%).

На підприємствах, які призупинили виробничо-господарську діяльність у 2012–2014рр. (економічно неактивні), заборгованість із виплати заробітної плати на 1 травня 2015р. відсутня.

У січні–квітні 2015р. за **субсидіями для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії** звернулося 29508 домогосподарств, з них у міській місцевості – 16673, сільській – 12835 домогосподарств.

Призначено субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії 24134 домогосподарствам, що становило 81,8% загальної кількості сімей, які звернулися за наданням субсидій, з них у міській місцевості – 14263 домогосподарствам, сільській місцевості – 9871 домогосподарству.

Загальна сума призначених місячних субсидій у січні–квітні 2015р. склала 3172,8 тис.грн., при цьому в міській місцевості – 2655,1 тис.грн., сільській місцевості – 517,7 тис.грн. Середній розмір призначеної місячної субсидії на одну сім'ю у квітні 2015р. становив 180,2 грн. (у березні 2015р. – 87,4 грн.).

Організаціям, що надавали послуги, у січні–квітні 2015р. нараховано коштів у сумі 82513 тис.грн., перераховано – 57954,7 тис.грн. (73,7% суми отриманих населенням субсидій).

У квітні 2015р. отримали субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії 12,6% загальної кількості домогосподарств області.

За призначенням **субсидій готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива** у січні–квітні 2015р. звернулося 18732 домогосподарства, у т.ч. в міській місцевості – 7436, сільській – 11296 домогосподарств.

Призначено субсидії 15514 домогосподарствам (82,8% з числа тих, які звернулися), у т.ч. 6407 домогосподарствам у міській місцевості та 9107 домогосподарствам у сільській місцевості. Загальна сума призначених субсидій готівкою становила 20977,7 тис.грн., у міській місцевості цей показник склав 9804,1 тис.грн., сільській – 11173,6 тис.грн.

Середній розмір призначеної субсидії готівкою на одне домогосподарство у квітні 2015р. становив 1340,8 грн. (у березні 2015р. – 1288,2 грн.).

Субсидії готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива у січні–квітні 2015р. отримали 3079 домогосподарств на суму 4499,8 тис.грн. Заборгованість бюджетів із виплати субсидій населенню готівкою на 1 травня 2015р. становила 16794,6 тис.грн.

У січні–квітні 2015р. **населенню нараховано плату за житлово-комунальні послуги** в сумі 304,4 млн.грн. Сплачено, включаючи погашення боргів попередніх періодів, 312,6 млн.грн., що становило 102,7% нарахованих до сплати сум.

Заборгованість населення з оплати житлово-комунальних послуг станом на 1 травня 2015р. склала 144,3 млн.грн., термін якої у квітні становив 1,9 місяця.

У квітні 2015р. мали борг за 3 місяці та більше: за централізоване опалення та гаряче водопостачання – 28,6% власників особових рахунків, з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 22,9%, газопостачання – 11,1%, централізоване водопостачання та водовідведення – 9,3% та вивезення побутових відходів – 7,6%.

Населенням області у квітні 2015р. сплачено за спожиту електроенергію 22,8 млн.грн. Заборгованість населення з оплати електроенергії на кінець квітня 2015р. становила 9,7 млн.грн.

Ринок праці

За даними обласної служби зайнятості на обліку цієї установи на кінець травня 2015р. перебувало 18,5 тис. безробітних громадян області, що на 4,8% менше ніж на кінець квітня. Допомогу по безробіттю отримували 70,8% осіб, які мали статус безробітного.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому по області на кінець травня 2015р. становив 3,11% населення працездатного віку, в міських поселеннях – 3,06%, у сільській місцевості – 3,18%.

Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених роботодавцями до державної служби зайнятості, на кінець травня 2015р. становила 1,2 тис. проти 1,5 тис. на кінець квітня.

Навантаження зареєстрованих безробітних на одне вільне робоче місце (вакантну посаду) на кінець травня 2015р. становило 15 осіб проти 13 осіб на кінець квітня.

За сприяння державної служби зайнятості в травні 2015р. працевлаштовано 1,7 тис. осіб.

Серед зареєстрованих безробітних, що отримали роботу в травні п.р., 42,2% становили жінки, 33,2% – молодь у віці до 35 років.

Частка працевлаштованих осіб порівняно з квітнем 2015р. зменшилась на 6,8 в.п. і в травні становила 8% громадян, які мали статус безробітного в цьому місяці.

Середньооблікова кількість безробітних, які отримували допомогу по безробіттю в травні 2015р., становила 12,6 тис. осіб. Середній розмір допомоги по безробіттю становив 1074 грн., що складає 88,1% законодавчо встановленого розміру мінімальної заробітної плати.

Демографічна ситуація

Чисельність наявного населення області на 1 травня 2015р., за оцінкою, становила 978 тис. осіб.

За січень–квітень 2015р. чисельність населення скоротилася на 2611 осіб. Зменшення чисельності населення області відбулося за рахунок природного скорочення – 2688 осіб. Водночас спостерігався міграційний приріст населення, який склав 77 осіб.

Порівняно з січнем–квітнем 2014р. обсяг природного скорочення збільшився на 282 особи (на 11,7%) або з 7,4 до 8,3 особи у розрахунку на 1000 наявного населення.

Порівняно з січнем–квітнем 2014р. зменшилась кількість народжених на 258 немовлят (на 7,4%).

У січні–квітні 2015р. **міграційний приріст** населення становив 0,24 особи в розрахунку на 1000 наявного населення (у січні–квітні 2014р. – міграційне скорочення 1,04 особи).

Порівняно з січнем–квітнем 2014р. дещо зросла кількість осіб, що зареєстрували постійне місце проживання в області (на 0,1%), водночас значно скоротилась кількість вибулих (на 10,2%).

Охорона навколишнього природного середовища

Протягом 2014р. в області утворилося 39,7 млн.т відходів, що на 2,1% більше порівняно з 2013р., у т.ч. від економічної діяльності підприємств, установ та організацій – 39,6 млн.т (на 2,2% більше), у домогосподарствах – 0,1 млн.т (на 24,7% менше).

У загальній кількості відходів, що утворилися протягом 2014р., найбільшу питому вагу складають відходи гірничої промисловості і розроблення кар'єрів при добуванні та збагаченні руд і мінеральної сировини (93,4%) та відходи, що містять метали та їх сполуки (5,5%).

Протягом 2014р. у розрахунку на одну особу утворилося 40,4 т відходів та 1616,6 т на 1 кв.км. площі області.

Загальний обсяг утилізованих відходів в області становив 11,3 млн.т, що в 1,6 раза менше ніж у 2013р. Частка утилізованих, оброблених (перероблених) відходів у загальному обсязі утворених склала 28,5%.

Станом на 1.01.2015р. у спеціально відведених місцях та об'єктах підприємствами, установами та організаціями області накопичено 318,7 млн.т відходів, у т.ч. I–III класів небезпеки – 17,8 тис.т.

У січні–березні 2015р. в області вироблено продукції (робіт, послуг) **лісового господарства** у фактичних цінах (без ПДВ) на суму 24,5 млн.грн., що в 1,7 раза більше ніж у січні–березні 2014р. Частка обсягів продукції лісозаготівель у загальних обсягах продукції лісового господарства становила 94,9%.

Найбільше вироблено лісогосподарської продукції господарствами Знам'янського – 8,3 млн.грн. (33,9% загального обсягу виробленої продукції в області), Олександрівського – 5,2 млн.грн. (21,2%), Голованівського – 4,3 млн.грн. (17,4%), Маловисківського – 4 млн.грн. (16,4%) районів.

Від усіх видів рубок заготовлено 49,1 тис.м³ ліквідної деревини, що на 39,6% більше ніж у січні–березні 2014р., з яких обсяг заготівлі лісоматеріалів круглих становив 15 тис.м³.

Обсяги заготівлі дров'яної деревини для технологічних потреб збільшились у 1,6 раза, дров для опалення – 1,7 раза та становили відповідно 31,4 тис.м³ та 2,7 тис.м³.

Криміногенна ситуація

За повідомленням прокуратури області протягом січня–травня 2015р. обліковано 9008 кримінальних правопорушень (на 29,9% більше ніж у січні–травні 2014р.), з числа яких 8858 – виявлено органами внутрішніх справ, 141 – органами прокуратури, 29 – органами, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства, та 9 – органами безпеки.

Із загальної кількості зафіксованих правоохоронними органами кримінальних проявів тяжкі та особливо тяжкі склали 35,7%.

У загальній кількості злочинів 73,2% становили злочини проти власності, 10,2% – злочини проти життя та здоров'я особи, 3% – злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 2,6% – злочини проти авторитету

органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян, 2,1% – злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, 2% – злочини проти громадського порядку та моральності, 1,8% – злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту, 1,3% – злочини проти правосуддя.

Протягом січня–травня 2015р. обліковано 4 зґвалтування і замаху на зґвалтування (на 33,3% більше ніж у січні–травні 2014р.), 26 очевидних умисних вбивств і замахів на вбивство та 29 умисних тяжких тілесних ушкоджень (відповідно на 13,3% та на 39,6% менше ніж у січні–травні 2014р.). Порівняно із січнем–травнем 2014р. кількість випадків хабарництва (14) зменшилася на 46,2%, проте кількість випадків крадіжок (5390) збільшилася у 1,6 рази, шахрайств (699), грабежів (201) та розбоїв (41) збільшилася відповідно на 34,4%, 43,6% та 46,4%.

Правоохоронними органами за цей період виявлено 16 осіб, які скоїли злочини у складі 4 організованих груп (злочинних організацій); закінчено 4 кримінальні провадження про кримінальні правопорушення, вчинені організованими групами і злочинними організаціями.

Кількість потерпілих від злочинів за січень–травень 2015р. становила 6565 осіб (на 22,7% більше ніж у січні–травні 2014р.), з числа яких 2639 жінок, 702 особи похилого віку та інваліди 1 і 2 групи, 57 – неповнолітніх та 21 – діти до 14 років. Найбільша кількість потерпілих (76,1%) від крадіжок та шахрайств – відповідно 4387 та 612 осіб, серед яких 40,8% – жінки (2042 особи).

У дорожньо-транспортних пригодах, пов'язаних зі злочинами, на території області постраждало 70 осіб, з яких 17 осіб (24,3%) загинуло. Усього внаслідок злочинних діянь загинуло 72 особи, з яких 11,1% – у результаті нанесення умисних тяжких тілесних ушкоджень, 51,4% – вбито.

Серед виявлених осіб, які вчинили злочини (1372), 30,8% раніше вже ставали на злочинний шлях, з них більше ніж кожний другий мав незняту або непогашену судимість, 16,6% вчинили злочин у групі, 16,2% знаходилися у стані алкогольного сп'яніння; 11% – жінки, 7% – неповнолітні. Питома вага працездатних осіб, підозрюваних у скоєнні злочинів, які на момент учинення злочину не працювали і не навчалися, становила 53,2%, безробітних – 25%.